

Chtěl bych uvěřit, ale nemůžu, proč?

Při společné četbě Písma svatého na Bílou sobotu s farníky, jsme rozcítali nad nedělním evangeliem. Dvakrát jsme text přečetli a poté v tichu naslouchali, co nám Pán chce jednotlivě tím slovem říct. Po nějaké chvíli ticha ten, kdo chtěl, mohl přečíst slovo, větu či kousek z evangelia, který ho oslovil. Nejčastěji zaznělo: „Viděl a uvěřil“ (*Jan 20,8*). Oslovilo to jak mladé, tak i staré.

Text evangelia hovořil o třech lidech, kteří přišli ke hrobu, Marie Magdalská, Petr a Jan. Pouze Jan „viděl a uvěřil.“ Jeho srdci stačilo vidět prázdná pohřební plátna, aby mu došlo, co se stalo, že Ježíš vstal z mrtvých.

Proč srdce někoho je schopno vidět očima víry a srdci druhého to dáno není? Jak to, že někomu se stačí podívat, třeba nyní na jaře, do chrámu rozkvetlé přírody a na rty se mu bezděčně derou slova chvály Boha a jak to, že jinému slovo Bůh ani při pohledu na takovou krásu nic neříká?

Kdysi papež Jan Pavel II zaslechl ze zástupu zvolání mladíka: Svatý otče, jak mohu uvěřit? Chtěl bych, ale nemůžu, nejde mi to! Jan Pavel se vydal, ač stravován nemocí a odrazován, že bude odmítnut, vydal na setkání mladých, kde chtěl odpovědět na mladíkovo volání. Profesor Halík odpovídá na podobnou otázku ateisty: „Chci, aby byl“ (Bože), ale nemůžu tě najít.

Jak mohu uvěřit? Jak i já mohou vidět a uvěřit, a proč mi to nejde? Text evangelia nám odkrývá trojí pohled do prázdného hrobu a trojí postoj srdce.

1) První k hrobu přišla Marie Magdaléna, brzy ráno prvního dne v týdnu. První den však nebyl pondělkem, jak by se nám mohlo zdát, ale dnem po sobotě, a sobota v židovském počítání byla dnem sedmým, dnem odpočinku. Při příchodu ke hrobu jí stačil pohled na odvalený hrobní kámen a hned došla k závěru: „Řekla jim: ‘Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili’“ (*Jan 20, 2b*). Aniž by se přesvědčila, bylo jí jasné, že Ježíšovo tělo někdo z jeho nepřátel odnesl. Proč tak uvažovala? Mám za to, že cítila velkou hořkost a nespravedlnost z Ježíšova konce, jeho obvinění, odsouzení, ztrestání. V jejím srdci to byl zločin do nebe volající. Hořkost této nespravedlnosti je úhlem pohledu Marie - ukradli ho!

2) Druhý ke hrobu doběhl Jan, nahlédl, ale dovnitř nešel. Proč? Proč toto zaváhání? Nebo bylo to zaváhání?

3) Třetí ke hrobu přiběhl Petr, bez zaváhání vešel dovnitř, rozhlédl se a všiml si důležitých detailů: Kdyby Ježíšovo tělo odnesli velekněží, proč by ho rozmotávali z pohřebních pláten? Navíc, proč by uctivě poskládali roušku z jeho obličeje bokem? Petr vnímá detaily, ale jeho srdce je plné smutku, že se stal tím, kdo Ježíše veřejně zapřel, smutek v srdci mu zastíňuje další možný pohled.

Teprve až nyní do hrobu vchází Jan. Co bylo v jeho srdci? Zaváhal, nebo přemýšlel? Nepřipomněl si náhodou Ježíšova slova v té krátké chvíli, kdy stál u vchodu do hrobu? Petrem objevené a snad i tlumočené detaily mu stačily, aby uvěřil. Jan byl muž naslouchání. Při poslední večeři ho evangelium vykresluje jako toho, kdo leží na Ježíšově srdci (srov. *Jan* 13,23), jím psané evangelium začíná slovy toho, kdo si Ježíše – Slova Otcovo, váží a nasloucháním uctívá: „Na počátku bylo slovo“ (*Jan* 1,1). Janovo srdce tedy bylo chrámem slova. Proto mu stačilo vidět, aby uvěřil a situaci dobře posoudil: „Pán je to“ (*Jan* 21,7b), aby si vzpomněl na to, co už od Ježíše slyšel, vzpomněl.

Např.: „Dávám svůj život a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc život dát a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce“ (*Jan* 10, 17-18), když Ježíš hovořil o sobě jako dobrém pastýři dávající život za své ovce.

- „Já jsem vzkříšení a život“ (*Jan* 11,25), když Ježíš rozmlouval s Martou před vzkříšením Lazara.

- „Nenechám vás sirotky. Zase k vám přijdu. Ještě krátký čas, a svět mě už neuvidí, ale vy mě zas uvidíte, protože já jsem živ a také vy budete živi“ (*Jan* 14, 18-19), když se Ježíš loučil se svými učedníky při poslední večeři.

Jan v srdci nosil slova, která Ježíš pronášel a na rozdíl od Petra nepotřeboval s Ježíšem stále o něčem diskutovat. Proto jeho srdci stačilo vidět a následně uvěřit.

Pro Petra uvěřit ve vzkříšeného bylo těžší. Petr předtím stále s Ježíšem diskutoval o tom, co Ježíš říkal (srov. Petrův odpor k Ježíšovy svatosti *Lk* 5,8; Petrova ironická poznámka, když se Ježíš ptal, kdo se ho to ze zástupu dotkl *Lk* 8,45), měl své představy (odporoval Ježíšově předpovědi o kříži *Mt* 16,22), měl své pochybnosti (srov. jeho tonutí v jezeře *Mt* 14,30) blízké snad i jeho vůdčímu a rozhodnému temperamentu (mluví k Ježíši krácejícím po vodě považovanému učedníky za přízrak *Mt* 14,28; mluví jménem učedníků, když nechápou podobnost *Mt* 15,15 atp.). Petr se také chvástá kdovíjak je Kristu věrný (srov. *Mt* 26,33) a nakonec splaskl jako mýdlová bublina. Pýcha, která ho nutila stále nad vším, co mistr říkal, či se mistr rozhodoval udělat pochybovat, mu nyní u hrobu smutkem opět zavřela oči, aby uvěřil. Ne tak ale Janovi.

Nemohu uvěřit! Co mám dělat?

Co nosíš bratře v srdci? Je tam smutek? Je tam zklamání? Je tam bolest? Není tam ale i třeba jiný bůh? Peníze, úspěch, sláva, moc, nebo útěk od života k různým náhražkám štěstí?

Ježíš však vyléčil Petrovo pochybující a vlastní pýchou zraněné srdce. Jak? To se dozvíme z textu druhého čtení dnešní neděle (srov. *Sk* 10, 34a.37-43):

„Petr se ujal slova a promluvil: ‘. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, **totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.**“

Petr předtím, než plně uvěřil a šel kázat druhým o Vzkříšeném, učinil s Ježíšem zkušenost. Petr spolu s učedníky stoloval se vzkříšeným Ježíšem: „(My) kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání“. Stolovat znamená mít s někým sounáležitost, k někomu chtít patřit. Petr svou touhu po Ježíšovi, ač zapřel, vyjádřil tím, že nepřestal patřit ke společenství učedníků a tam se

setkal u stolu se vzkříšeným. V tomto společenství bylo srdce pochybujícího a svým způsobem vlastní nadmutostí zraněného Petra Ježíšem léčeno. Před druhým, ač stranou, směl Petr vyslovit Ježíšovi do očí i větu: Pane, mám tě rád, a to dokonce třikrát. Tím se Petrovo srdce nově naplnilo něčím novým a jiným, než tam bylo předtím.

Toto je cesta hledajícím víru v Ježíše: vcházet do společenství Ježíšových učedníků, vcházet do Církve. Třetí přikázání nebylo nikým zrušeno, přikázání společného slavení neděle mší svatou. To je zdroj obrácení a nalezení Ježíše. To je cesta vyjití od pochyb a temnoty víry k setkání s Ježíšem, kterému chci uvěřit. Zde bude i otázka po tom, co je obsahem srdce. Co vládne mému srdci, že nemůžu uvěřit? Co si v něm nosím. Před bratřími mohu spolu s nimi vyslovit to, co Petr, Ježíši, mám tě rád. Tím mohu do srdce dostat i Jeho. Potom může také vidět a uvěřit